

Abstrakt

Ve švédštině rozlišujeme dva typy pasiva, a to s-pasivum a opisné pasivum, přičemž s-pasivum se používá výrazně častěji. V češtině existuje opisné pasivum a tradičně se za pasivum považuje také zvrtné pasivum, avšak na jeho zařazení do kategorie pasiva se lingvisté jednoznačně neshodnou. Opisné pasivum je spíše knižní a méně frekventované, zatímco běžnější zvrtné pasivum se pokládá za neutrální pasivní konstrukci. Ve švédských beletristických textech se pasivum vyskytuje přibližně dvakrát častěji než v českých.

Při analýze překladových řešení rozlišujeme tři typy pasivních konstrukcí, jelikož se oba podtypy opisného pasiva ve švédštině – vara-pasivum a bli pasivum – významově odlišují. Z analýzy vyplývá výrazná tendence překládat pasivum aktivem, v tom se velmi podobají překlady s-pasiva a bli-pasiva. Vara-pasivum, které má na rozdíl od nich výrazně stavový význam, bývá nejčastěji překládáno verbonominálním predikátem. Druhým nejčastějším překladovým řešením všech tří typů pasiva je pak překlad opisem. U překladu opisem se nejedná o homogenní kategorii, jelikož do ní řadíme všechna překladová řešení, která nespádají do žádné jiné kategorie.

Klíčová slova

Trpný rod, pasivum, diateze, čeština, švédština, překlad, zvrtné pasivum, opisné pasivum